

DE STADSREKENINGEN VAN ZUTPHEN

HULPBESTANDEN BIJ DE TRANSCRIPTIES
VAN DE REKENINGEN 1570-1591

REGIONAAL
ARCHIEFZUTPHEN

Inleiding

In 2001 zijn Sjoerd Galema, Ria Gresnigt en Melia Kooij-van der Leur als vrijwilliger van het Regionaal Archief Zutphen begonnen met het maken van transcripties van de Zutphense stadsrekeningen.¹ In 2004 leidden de werkzaamheden tot een eerste publicatie: *De stadsrekeningen van Zutphen 1591/92 – 1597/98*.²

Nadien is de groep vrijwilligers voortvarend verder gegaan met niet alleen het toegankelijk maken van de stadsrekeningen, maar ook de rekeningen van het Nieuwe Gasthuis en van de kerkmeesters van de Sint Walburgiskerk te Zutphen. Elke nieuwe getranscribeerde rekening wordt aan de reeks toegevoegd.³

In geprinte vorm zijn de rekeningen beschikbaar in de studiezaal van het Regionaal Archief Zutphen en in digitale vorm op de website www.regionaalarchiefzutphen.nl.

De onderhavige lijsten zijn gemaakt om de transcripties van de stadsrekeningen Zutphen begrijpelijker en beter toegankelijk te maken.

A. Lijst van synoniemen op persoonsnamen	pag. 5
B. Verklarende woordenlijst.....	19
C. Latijnse woorden	33
D. Valuta	35
E. Maten en gewichten	37

Zutphen, 2011.

¹ Van vroegere rekeningen zijn ook transcripties gemaakt: R. Wartena, *De Stadsrekeningen van Zutphen 1364-1445/1446* (Zutphen 1977), W. Jappe Alberts, *Het financiële beheer van de stad Zutphen in 1445/46 op grondslag van de oudste overrentmeestersrekening en de bijbehorende onderrentmeestersrekening* (Groningen, z.j.), W. Jappe Alberts, *De overrentmeestersrekening van Zutphen over het jaar 1457-1458* (Groningen 1963) en W. Jappe Alberts, *De overrentmeestersrekening van Zutphen over 1472-1473* (Groningen 1957).

² S. Galema, R. Gresnigt en M. Kooij-van der Leur, *De Stadsrekeningen van Zutphen 1591/92 – 1597/98* (Zutphen 2004).

³ De rekeningen van het Nieuwe Gasthuis betreffen het archiefnummer 110 en die van de kerkmeesters van de Sint Walburgiskerk archiefnummer 62.

A. LIJST VAN SYNONIEMEN OP PERSOONSNAMEN

- Achtevelt, van (Achtefeldt, van; Achtefellt; Achtefelt, vann; Achtefelt; Achtevelt; Achtefelt, van)
Addinck (Addekinck)
Aderzom (Aderzom, van)
Aelten, van (Aelthen, van; Aelenn, vann)
Aetsack (Aessaek, Aessack, Aetsaek, Aetsaecks, Aietsaick, Aisack, Aisax, Aissack, Aissax, Aitsaick, Aitsaicks, Aitsack, Aitsacks, Aitsackx, Azaick, Asack, Azack, Assack)
Albertz (Aelbers, Aelbersss, Aelbertz, Ailbers, Ailberts, Ailbertssz, Albertzen, Albertss): zie ook Lamberts
Alen, van (Aelen, van; Aelenn, van; Aelenn, vann)
Alysleger (Aelysleger)
Almen, van: zie ook Kuiper
Amssen, van (Ambssen, van; Amsinx; Amssenn, van; Amssinx)
Anderlecht (Anderlech; Anderlechss; Anderlecht, vann)
Anholt (Anholdt)
Apeldoorn (Aepeldoorn; Aepeldorn; Aepeldorn, van; Aepeldorn; Aepeltooren, van; Apeldoeren; Apeldoorn; Apeldoorn, van; Apeldorn; Apelltorn; Apeltoorn; Apeltorn; Apeltorn, van; Appeldorn; Appeltorn)
Arentssen (Aerendtssen, Aerntz, Aerntss, Aerntssen, Aerntsson, Arentssens, Arentzoon, Arndsss, Arndts, Arndtz, Arndtsen, Arndtzen, Arndtsenn, Arndtsoene, Arndtson, Arndtson, Arndtzone, Arndtss, Arndtsz, Arndtssen, Arndtssenn, Arndtsss, Arndtssz, Arndtssz die Jonge, Arndtss, Arndtson, Arndtssen, Arndtss, Arnzen, Arnsen, Arnzen, Arnssen, Arnzen, Arnssenz, Arnss die Jonge, Arnts, Arntz, Arntz die Jonge, Arntsen, Arntzen, Arntzoen, Arntsoene, Arntzon, Arntzon die Jonghe, Arntzoon, Arntss, Arntsz, Arntssen, Arntzen): zie ook Cornelisz
As, op ten (Asch, opt; Ass, op ten)
Assinck (Assincks, Assinck)
Averdickinck (Aeverdickinck, Averdikinck)
Averkamp (Aeverkamp, Aevercamp)
Avermeyer (Aevermeier, Aevermeier)
- Bade (Baede)
Baeck, van (Baack, van; Baack, vann; Baeck, vann; Baick, van; Back, van)
Baer, van (Baer; Baer, vann)
Bagemaker (Baegemaeker, Baegemaker, Bagemaker, Boegemaker)
Baynck (Baeynck, Baeynck)
Banninck (Baennincks, Baminx, Bannincks, Banninckx, Banninx, Bannix)
Barck (Barcks; Barckx; Barcx; Barrich; Barrick; Barx; Berck; Berck, van; Bercx)
Barlaymont, van (Barlemont)
Barmntlo, van (Barmntlo; Barmntlo, vann; Barmntloe, van; Barmntloe, van)
Barner (Baerner, Banner, Barners, Barnner)
Bartols (Bartels, Barthelss, Bartelssen, Bartoillssz, Bartoillssz, Bartollsss, Bartolss, Bartolssen, Bartolts, Bartoltz, Bartollssen)
Basten, van (Basthen, van; Bastenn, van)
Becker: zie ook Kortzen
Beldensnijder (Beldenschnider, Beldensneder, Beldensnider, Beldesnider)
Bem, ten (Beem, ten; Bem; Behm; Bem, then; Behm, ten; Bemh, ten; Behm, tenn; Bems, ten)
Benselers (Bentselers)
Bentinck (Benntinck, Benntincks, Benntinck, Bentincks, Bentincx, Bentinnck, Bentinx, Bentinck): zie ook Sanderssen
Berge, van den (Barge, van den; Barghe, zu den; Barghe, ter; Barghe, to den; Barghe, van den; Barghen, van den; Berge, ten; Berge, van; Berghe, zo den; Berghe, to den; Berghe, tho den; Berghe, van den; Berghe, van denn; Berghen, zu den; Berghen, van den)

Berndtsen (Berentz, Berndtz, Berndtzen, Berndtsenn, Berndtson, Berndtsonn, Berndtssen, Berndtsson, Berndtssz, Bernndtssen, Berntz, Berntsen, Berntzen, Berntss, Berntssen): zie ook Moerse, van
 Besselinck (Besselingh)
 Bessem (Beessem)
 Beuken (Beucken, Beuvken, Beuwken, Bew, Bewkenn)
 Bierdreger (Byerdreger)
 Bierfuirder (Byerfuerder, Byerfuereer, Byerfuirder)
 Blauwen (Blaeuwen, Blaewen, Blawen)
 Blenck (Blencke)
 Bodelswingen (Bodelswyngen, vann)
 Boe, van der (Boe, van de)
 Boedinck in den Helm (Boedinck inn den Helm, Boedinck inn denn Helm)
 Boenenkamp (Boenencamp)
 Boeninck (Boenincks, Boeninckx, Boeninx, Boennincks, Boninx, Bonnix, Bueninck, Buenincks, Bueninckx, Buyninck, Buinincks, Buininx, Buninck, Bunincks, Buninx)
 Boevincks (Buevincks, Buevinckx, Buevinx, Buyvincks, Buyvinx, Buvinx)
 Boickholt, van (Buecholt, van)
 Bokop, to (Boecop, t', Boecop, to; Boikoip, to; Boikop, to; Bokoep, to; Bokoip, t', Bokoip, to; Bocop, to; Bocop, toe)
 Bommell, van (Bomelh, van; Bommel)
 Bongart (Bongardt, Bongarts, Bongers, Bongert, Bongertz, Bongners)
 Bongenhoeff (Bonghenhoeff, Bongenhoiff)
 Borch, van der (Burch, van der)
 Borckulo, van (Borckell, van; Borckelo, van; Borckuloe, van)
 Bourlo, van (Boerle; Boerlo; Boerlo, van; Boerlo; Boerlo, van; Borl, van; Borlo; Borlo, van; Bourlo; Bourlo, ten; Bourlo, vann; Bourlo; Bourlo, ten; Bourlo, van; Bourloo, van; Buerlo, van; Buerlo, van; Buerlo, vann; Buirlo, van; Buirlo, van; Buirloo, van; Burl, van; Burlo; Burlo, van; Burlo): zie ook Garritsen
 Braeck, ter (Braeck, ten; Braick, ter)
 Brandenborch (Brandenborch, van)
 Brandts (Brandtz, Brants, Brantz)
 Breide, ter (Breiden, ter; Breiden, ther; Breyde die Junge, ter; Breyde, ter; Breyde, ther; Breyden, ter)
 Breyken (Bruyken)
 Bremer (Bremmer)
 Brincke, ten (Bryncke, then; Bryncke, tenn; Brynncke, then; Brynncke, then; Brinck, ten; Brinck, then; Brinck, then; Brincke, then; Brincke, then; Brinncke, then)
 Broecke, ten (Broeke, ten; Broeke, tenn; Broeck, ten; Broicke, ten; Brueck, ten)
 Broeckhuess (Broechuesen, van; Broeckhuis, tenn; Broichuis; Broickhuis; Brockhuissen, van; Brueckhuesen; Brueckhuesen, van; Brueckhuesenn, vann; Brueckhusen; Bruichuissen, van; Bruickhuisen, van; Bruickhuissen, van; Bruchuisen, van)
 Broicken (Broickenn, Brocken)
 Bronckhorst, van (Bronchorst; Bronchorst, van; Bronchorst; Bronckhoerst, to; Bronckhoerst, van; Bronckhoirst, van; Bronckhorst, vann; Brunckhorst, van; Brunckhorst, vann)
 Bruggeman (Brugegeman, Brugeman, Brugheman, Brugemans, Bruggemann, Bruggheeman, Brugman)
 Bruggen, ter (Brugen, ter; Brughen, ter; Brugge, ter; Bruggen, ther; Bruggen, ter)
 Bruickinck (Broickinck, Bruekinck, Brueckinck)
 Bruins (Bruennss, Bruens, Bruenss, Bruynnss, Bruyns, Bruynss)
 Brunswick, van (Broinswijker; Broinswick, van; Brunswijck)
 Bueckefort (Bueeckefort; Buekefoert; Buekefoert, to; Buekefort; Buekefort, toe; Bueckefoert; Bueckefoertz; Bueckefort; Bueckefort, to; Bueckefortz; Bueckfoertz; Buekefoirt; Buekefort)
 Buerman (Buermann, Buirman, Burman)
 Buytman (Butman)
 Buiker (Bueker, Buekers, Buecker, Buyker, Buker)
 Buicks (Buycks, Buyckx, Buyx, Buix, Buixs)

Bulderen, van (Bulderenn, van; Bulderenn, vann)
Bulck (Bolck, Bolcke, Bollick, Bollicks, Bulcks, Bulckx, Bullick, Bullicks, Bullix)
Bunten (Boenten)
Burinck (Buerinck, Buirinck, Buirkinck)
Bushoff (Boshaeves, Boshaves, Boushoff, Buishoff, Buisshavess, Bushaves, Bushoeff)
Bussemaker (Buissemaeker, Bussemaeker, Bussemaecker)
Bussers (Buisser, Buschers, Busser, Buszer, Busschers)

Dageraets (Dachraets, Dachraetz, Daechraedts, Daegeraedts)
Dam, then (Daem; Dhaem; Daemen; Dam ten)
Dekema (Deckama, Deckema)
Derricksen (Deericksss, Dericks, Derickzen, Derickzoen, Derickzo, Derickssen, Dericksson, Dericksss, Derixz, Dercx, Dercxs, Dercxsson, Derricks, Derricksenn, Derrickss, Derrickssen, Derrickssenn, Derrickssz, Derrickx, Derrixen): zie ook Kreyneck
Deventer, van (Defenter, van; Defenter, vann)
Diepenbroeck, van (Diepenbroeck; Diepenbroick; Diepenbroick, van; Diepenbrueck, vann; Dyepenbroeck; Dyepenbroeck, van; Dyepenbrok, vann; Dyepenbrueck)
Dieperinck, van (Dieperinck, vann; Diperinck, van)
Dijck, van: zie ook Joerdenssen
Dobben (Dobbe, Dobbenn)
Doesborrich, van (Dosborrich, van; Dosseborrich, van; Dosseborriche, van)
Doetgrever (Doitgrever, Dootgrever)
Dorsten, van (Dorstenn, van)
Dorth, van (Doert, van; Doerth; Dort, van; Dorth; Dorth, vann)
Dubbelden (Dubbelden, van)
Duem (Dhuem)
Duesken (Duesskenn, Duysken, Duyskes, Duisken)
Duisborrich, van (Dosborrich, van)
Dulmen, van (Dulman, van)
Dummeren, van (Dommeren, van; Dommerenss, van; Dommern, van; Dummerenn, vann; Dummern, van)
Dunsberch (Donseborrich, Donsseborrich, Duinsborrich, Dunsbergh, Dunsborch)

Egberts (Egbertz)
Egmond, van (Egmond; Egmond, vann; Egmont; Egmont, van; Egmont, vann; Egmontt; Egmontt, van)
Ehe, van (Eehe, van; Ehe, vann)
Eibargen, van (Eibarghen, van; Eybargen, van)
Eylers (Eylerss)
Eill, van (Eeyll, van; Eyl, van; Eyll, van; Eyll, vann; Eil, van)
Eck, van (Eeck, van; Eck; Eck, vann)
Elger (Elger, toe)
Elmans (Elman)
Elsbroeck, van (Elsbroick, van)
Else, ten (Else, then, Elze, ten)
Elten, van (Elten, vann; Elten, van; Elten, vann)
Emperbruggen, an der (Empperbrughe, an die)
Engelbertsen (Engelbers, Engelberts, Engelbertz, Engelbertsenn, Engelbertss, Engelbertssen, Engelbertssenn, Enngelberts, Enngelbertz, Enngelbertssen, Enngelbertssenn)
Enserinck (Ensinck)
Enss, van (Ennss, van; Ennss, vann)
Eskens (Esken, Eskenns, Eskes, Esskenns)
Esselinck (Eslingh, Esselingh)
Essen, van (Essenn, vann)

Esterholt (Estelholte, tho; Esterholdt, tho; Esterholdt, thoe; Esterholt, t', Esterholte, tho)
Everts (Eeverts, Evertz, Evertss)

Fredericksen (Frederichss, Frederycx, Fredericks, Fredericksenn, Frederickssen, Frederickssenn,
Fredericxs, Vredericxs, Frerickssen)
Fuekenbreyders (Fuyckenbender, Fuickenbender, Fukenbreyders)
Funcke (Funck)

Gaeden, van (Gaedenn, vann)
Garbrantz (Gaerbrandts, Garbrandtz, Garbrant, Garbrants, Garrebrandt, Garrebrantz, Gerbrants)
Garritsen (Garitz, Garitzon, Garris, Garrits, Garritz, Garritsenn, Garritzon, Garritss, Garritssen, Gar-
ritssenn, Garritsson, Gerrits, Gerritz, Gerritsenn, Gerritson, Gerritss, Gerritssen, Gerritssenn,
Gerritsson): zie ook Bourlo, van; Ruiters en Voorthuisen, van
Geisteren, van (Geesteren, van; Geysteren; Geysteren, van; Geysteren, vann; Geysterenn, van; Geys-
terenn, vann; Geystern, van; Geystern, vann; Geisteren, vann; Geisterenn, van; Geisterenn,
vann; Geistern, van; Geistern, vann; Geistern, vann; Giesteren, van; Gysteren, van; Ghys-
terenn, van; Gisteren, van)

Gent (Gendt)

Gesger, van (Gesser, van)

Gesinck (Geyssinck)

Gijsberts (Giesbers, Giesberts, Giesbertzen, Giesbertts, Gijsbertz, Gisbertss)

Glasemaker (Gelaesemaeker, Gelaesemaker, Glaesemaeker, Glaesemaeker, Glaesemaeker): zie ook
Harmenssen

Goch, van (Goch, vann; Goech, van; Gox, van)

Godtschalck (Godschalck, Gottschalck) : zie ook Hotinck

Goer, van (Goer, to; Goer, thoe; Goer, vann; Goir, van)

Goltsmidt (Goldtschmit, Goldtsmidt, Goltsmidth, Goltsmid)

Goltstein (Goldtstein, Golsteinn, Golsten, Golstien, Goltstien, Goltstin)

Gorssell, van (Gorssel, van; Gorssell, vann; Gorsselle, van; Gorsselle, vann; Gorsselo, van)

Gortemaker (Gortemaeker, Gortemaicker, Gortemakers)

Gotinck (Goetynck, Goetinck, Gottinck)

Graes, van (Graess, van; Graess, vann)

Gramay (Gramaye)

Griet, van (Gryet, van; Gryett, van)

Groess (Groissen, van; Grossen)

Groll (Groll, van)

Gronevelt (Gronevelt, van)

Groothuis (Groethuuss, Groithuyss, Groithuis, Grothuis, Grothuis)

Gruiter (Grueter, Gruytter, Gruiter, Gruitter)

Haack (Haeck, Haick, Hack)

Haefften, van (Haefften, van; Haefften, vann; Hafften, van)

Haemaker (Haemaeker, Haemaeker, Hamaicker, Hamaker)

Haen, in den (Hane, yn den; Hane, in den)

Haevermans (Haevermans)

Hagedorn (Hagedorn)

Hacken (Haeken, Haecken, Haeckenn, Hackenn)

Hackenbroeck (Haeckenbroeck, Haickenbroeck, Hackenbroeck, Hackenbroeck)

Hackfordt, van (Haekfort; Haekfort, van; Hackfardt, vann; Hackfort)

Hall, van (Hal, van; Halle, van; Halle, vann; Hallo, van)

Ham, van den (Haem, van; Ham, van)

Hamer (Haemer, Hammer)

Hanssen (Hannssen, Hansen, Hansenn, Hanssenn, Hanssz)

Harderwick, van (Haerderwick, van)

Haren, van (Haeren, van; Haerenn, van; Haerenn, vann)
 Harffzen, van (Harffzen, vann; Harffzenn, van; Harffzenn, vann; Herffzen, vann)
 Harmenssen (Harmanssen, Harmansson, Harmens, Harmenz, Harmenss, Harmenssenn, Harmss, Harmssen, Harmszen, Hermansson): zie ook Glasemaker
 Have, ten (Haeff, ten; Haeff, then; Haeff, thenn; Haeve, ten; Have, then; Haven, ten): zie ook Iseren
 Havick, ter (Haevyck, ter; Haevick, ter; Haevick, ther; Havyck, ten; Havyck, ter; Havick; Havick, ther; Havix, ter)
 Haxbargen, van (Haixbargen, van; Hoxbargen, van)
 Hege, ter (Heghe, ter)
 Hegeman (Hegemans, Hegemanss)
 Heggelegger (Heggenlegger, Hegleger, Heglegger)
 Heyden, van (Heide; Heide, de; Heide, van der; Heiden, van; Heiden, van der; Heidenn, van der; Heyde; Heyde, de; Heyde, die; Heyden van der; Heydenn, vann)
 Heydendaels (Heidendal, Heidendals, Heiendal, Heiendall, Heydenndaelss, Heyendaelss, Heyendaill, Heyendall)
 Heydenrijck (Heidenrick, Heidenrix, Heydenrieck, Heydenrijeck, Heydenrick, Heydenricx)
 Heykinck (Haykinck, Hayckinck, Heikinck)
 Hekeren, van (Heekeren, van; Heekeren, vann; Heeckeren, van; Hekeren; Hekeren, vann; Hekerenn; Hekerenn, van; Hekerenn, vann; Heckeren, van; Heckerenn, vann)
 Helbergen, van (Helbargen, van)
 Hemincks (Heminckx, Heminck)
 Hengelo, van (Hengel, van; Hengele, van; Hengele, vann; Hengell, van; Hengell, vann; Hengeloe, van; Hengeloe, vann; Hengulo, van; Henguloe, van; Henngeloe, vann)
 Henricksen (Henderickssen, Hennrickssenn, Hennricksss, Henrycxson, Henrycxssen, Henrycxsson, Henryxsson, Henrickz, Henricksen, Henrickzen, Henricksoene, Henrickzoene, Henrickzon, Henricksonne, Henrickzonne, Henrickzoon, Henrickss, Henrickssen, Henrickssenn, Henricksson, Henricksss, Henrickssz, Henricksszen, Henricz, Henricxsen, Henricxssen, Henrix): zie ook Capellen, van der; Obbekinck; Pauwen; Ruiter, Simons en Wessels
 Herwen, van (Harven, van; Harwen, van; Harwenn, vann)
 Hirne, van (Hierne, vann; Hiernen, vann; Hirnen, van)
 Hoebardinck (Hobberdinck, Hoberdinck)
 Hoeffsleger (Hoeffschlegers, Hoeffschlegerss, Hoeffslegers, Hoffslegers)
 Hoeye Schaer, op ten (Hoeye Schaer, op 't; Hoeye Schar, op 't)
 Hoemoet, van (Hoemoeth, van; Hoemoeth, vann; Hoomoett, van)
 Hoeselman (Hoeselman)
 Hoeve, ter (Hoeven, ter)
 Hoevels (Hoevelz, Hoevelss, Hovels)
 Hoffman (Hoffmans)
 Hoyer (Hoier)
 Holdtzager (Holdtsaeger, Holdtsager, Holtsaeger)
 Holdtsnijder (Holdtschnider, Holdtschnieder, Holdtschnijder, Holdtsnider, Holtschnider, Holtsnider, Holtsnier, Holtsnijder, Holtsnijders, Holtsnire)
 Holten, van (Holte, ten; Holtenn, van; Holtenn, vann)
 Holthuisen, van (Holdthuesenn, vann; Holdthuisen, van; Holdthuisenn, van; Holthuesenn, vann; Holthuissen, van)
 Honnekinck, up (Honnickinck)
 Hotinck: zie ook Godtschalck
 Hubertz (Huebertz)
 Huguen (Hoighen, Houghen, Huegen, Hughen, Huighen)
 Huiden, van der (Huden, van; Hudenn, vann der; Hueden, van der; Huedenn, van der; Huedenn, vann der; Huiden, van; Huyden, van; Huyden, van der)
 Huiginck (Hueginck, Huginck)
 Huyrninck (Huerninck, Huerninx, Huyrinck, Huyrningses, Huyrninckx, Huirlinck, Huirninges, Huirninck, Huirninx, Hurninck, Hurninx)

Huirne, ter (Huerenn, ter; Huerenn, ther; Huern, ter; Huerne, ter; Huernn, vann; Huirn, ter)
Hulse, ten (Holse, ten; Hulse, then; Hulze, then; Hulze, then; Hulss, then; Hulss, then)
Hulshave, ten (Hulshave, ten; Hulshave, then)
Huninck (Hoeninck, Hoennick, Hoenninck, Hueninck, Huyninck, Hunnick)
Hussinck (Huesinck, Huessinck, Huisinck, Huisinx, Huissinck, Husinck)

Ilsinck (Illsinck, Ilssinck)
Ingenholdt (Ingenholt, Inghenholdt, Inngennholdt)
Iseren (Yseren, Yserens, Iserenn, Iserenns, Iserens, Isseren): zie ook Have, ten

Jacobssen (Jacobs, Jacobson, Jacobss, Jacobsz, Jacobsson, Jacobssz, Jacopss, Jacopssen) : zie ook Schimmelpenninck en Swert, in 't
Janssen (Janssen, Janssen, Janssen, Janssen, Janssen, Jansen, Janson, Janss, Jansz, Janszen, Janssen, Jansson, Jansson, Janssons, Jansss, Janssz, Jansssen, Jantsen, Jantsenn, Jantson, Jantssen, Jantssenn, Johanz, Johansen, Johansen, Johanson, Johanzon, Johanss, Johanz, Johanssen, Johanssen): zie ook Cranenborch, van; Kremer; Kuiper en Voorthuisen, van
Joden, die (Joeden, die; Joeden, dye; Jueden, die)
Joerdenssen: zie ook Dijck, van
Jolinck (Joelinck, Joelincks)

Kaelsacks (Kaellsacks, Kaelsaek, Kaelsaecks, Kaelsackx, Kailsack, Kailsackx, Kailsax, Kalsaecks, Kalsacks, Calsacks, Kalsaix, Kalsax)
Kaerman (Caermaen, Caerman, Khaerman, Caermann, Kaermann, Kairman, Karman, Kharman)
Caldenbach (Kaldenbarch, Kalderbarch)
Kalffzeler, to (Kalffzeler, tho; Kalffser, toe; Kalffsseler, thoe; Kalffssler, thoe; Kalfser, toe; Kalfsleer, to; Kallesseler, toe; Kallffseler, toe; Callffsler, toe; Kallffssler, thoe; Kalliffzeler, to)
Kalverpas (Calverpas, Kalverpass)
Campenhoudt, van (Campenhoudtz)
Kampers (Campers)
Canis (Kaenis)
Kannemaeker (Cannemaeker, Kannemaecker, Cannemaker, Kannemaker, Cannemacker, Kannemacker)
Capellen, van der (Capel; Kapel; Capel, van der; Capelen, van der; Capell; Kapell; Capell, van der; Capelle, Kapelle; Capelle, van der; Kapelle, van der; Capelle, vann der; Capellen; Kapellen; Capellen, van; Kapellen, van; Capellen, van den; Kapellen, van der; Capellen, vann der; Capellenn, van der; Capellenn, vann der; Cappelle; Kappelle; Cappellen, van der; Kappellen, van der; Cappellenn, van der; Cappellenn, vann der): zie ook Henricksen, Claesszen en Tomassen
Kappenbarch (Kappenberchs, Kappenberchss, Kappenbergs)
Carpen, van (Kaerpen, van; Karpen, van; Carpenn, vann)
Karsseboom (Kaersebom, Kaerseboom, Carseboem, Karseboem, Karsebom, Karseboom, Carsseboem, Karsseboem, Karsseboym, Karssebom, Kersseboem)
Karvenhem, van (Carvehem, van; Karvehem, van; Karvehen, van; Karvel, van; Karvell; Karvell, van; Karvenen, van; Carvenhem, van; Carvenhem, van; Carvenhem, vann; Karvenhen, van)
Kei (Keykoepe, Keykops)
Keyen (Keien, Keye)
Keylers (Keylerss)
Kecke (Keckenn, van)
Keppel, van (Kappell, van; Keppel; Keppell; Keppell, van; Keppell, vann; Keppels)
Kip, ten (Kip, to; Kip, toe)
Kippincks (Kippins, Kippinx)
Kistemaker (Kystemaeker, Kystemaicker, Kystemaker, Kistemaeker, Kistemaecker)
Claesszen (Claess, Klaess, Klaessen, Claeszoen, Claeszoen, Claesszon, Klasz, Claszon, Classzoene, Clauss, Claussz, Claussun): zie ook Capellen, van der

Lintelo, van (Lyntell, van; Lyntelloe, van; Lyntelo; Lyntelo, van; Lynteloe, van; Lyntelohss; Lintel;
Lintell; Lintell, van; Lintell, vann; Lintello, van; Lintello, vann; Lintelo; Linteloe; Linteloe, van;
Linteloo, van)

Lobbrigen, van (Lobborgen, van; Lobbrighen, van; Lubbrighen, van)

Lochem, van (Lochem, vann; Lochen, van; Lochum, van; Lochum, vann)

Loenen, van (Loene, van; Loene, vann; Loehnen, van; Loenen, vann; Loennenn, van; Loennenn, vann;
Lonen, van; Lohnenn, vann; Luenen, van)

Loessinck (Loessinck, Luessinck)

Loynck (Loeynck)

Loo, te (Loo, ter)

Louwerman (Loeuwerman, Louverman, Louwermann, Louwermans)

Luchtemaker (Luchtemaicker)

Luchteren, van (Lochteren; Lochteren, van; Lochterenn, van; Loichtereren, van; Luchteren; Luchteren,
vann; Luchterenn, van; Luchterenn, vann; Luchterenx, vann)

Lueden (Luyden)

Lueken (Luecken)

Luissen (Luyssen)

Luissinck (Luisinck, Lusinck)

Maeze, van der (Maese, van der; Maesen, van der; Maezen, van der; Maess, van der; Maessche, van
denn; Maiss, van der; Maze, van der; Masen, van der)

Mandemaker (Mandemaeker, Mandemaecker, Mandemaeckers, Mandemaicker)

Markelinck (Marckelinck)

Markell, van (Markell, vann; Marckel, van; Merckell, van; Merckell, vann)

Marckfort (Marckfoert, to)

Marlhuisen (Maerlhuisen, Marlhuysen)

Marrienborch (Marienborch, Marrienborrich, Marriennborch, Marryenborch, Marryennborch)

Mars, ten (Marsch, ten)

Mey, van der (Meye, van der)

Meyerinck (Meierinck, Meierinx, Meyerinckx, Meyerinck, Meyerinx, Meyrinck)

Mekeren, van (Mekerenn, van)

Meckeler (Meekeler; Meekeler, van; Mekeler)

Meckinck (Meckincks, Meckinckx, Meckinss)

Memelinck (Memelick)

Menten (Mente)

Mentinck (Mentseinck)

Mervis (Marvus, Mehrviss, Merviss, Mervus, Mervuss)

Middeldorp (Middeldaerp, Middeldarp, Middelderp, Middeldarp, Myddeldarp, Myddeldorp)

Mill, van (Myll, van; Myll, vann; Mill, vann)

Moerse, van (Moerse, Moerse, vann; Moerss, van; Moerss, vann; Moirse, van; Morsa, van; Morse,
van; Morse, vann; Muers, van; Muerse, van; Murse, die): zie ook Berndtsen

Mockinck (Moeckinck, Moeckins, Moeckinx, Mockincks, Mockinx, Mockinxs)

Moll (Moell, Mol)

Molman (Mollman)

Moltmaker (Moldtmaeker, Moltmaeckers)

Monsen (Mansen, Monnsenn, Monssen)

Mulhem, van (Mulhem, vann)

Muller (Moellen, ter; Molle, t'; Molle, ter; Mollen, ter; Moller; Muller die Jonghe; Mullers; Mullerss;
Mullertz): zie ook Stevens en Troese

Munster, van (Munster; Munster, vann)

Naeldemaekers (Nahdelmaeckers, Naedemaekers, Naedemaeckers, Naedelmakers, Naedelmackers,
Naeldemaeckers)

Naets (Naedts)

Nannemans (Nanneman)
Neede, van (Nede, van; Nede, vann; Nee, van; Nie, vann)
Niels (Neelss, Nyels, Nylss)
Nijekercken (Niekarcken, Nijekarcken, Nijekarckenn, Nijekerken, Nijekercke, Nijkarcken, Nijkercke)
Nijenhuis, ten (Nienhuis; Nijenhuis; Nijenus, ten)
Nijmegen, van (Nijemegen, van)

Obbekinck (Obbekynck, Obbekinx, Ubbekinck): zie ook Henricksen en Willemsen
Oestendarp (Oestendarp, vann)
Oy, op 't (Oey, up dat; Oy, op ten; Oy, up 't; Oy, up het)
Oynck (Oinck)
Olst, van (Oelst, van; Oldst, van)
Olthuis (Oelthuis, to; Oolthuis; Oolthuius)
Op ten Orth (Op ten Noort; Op ten Ort; Op tenn Nordt; Op tenn Nordth; Up ten Noort; Up ten Oort)
Oranien, van (Oraengnen, van)
Os, van (Oss, van; Oss, vann)
Ossenraedts (Ossenradts, Ossenraedtz)

Pail: zie ook Schulcken
Pannenbecker (Pannebecke, Pannebecker, Pannebeckers)
Pansers (Pansers)
Pass, ten (Pas, in den; Pas, up ten)
Pauwen (Pauven, Paeuw, Paeuwe, Paeuwen, Paewen, Pauven, Pauwenn, Pouwen): zie ook
Henricksen
Pelser (Pellser, Pelseer, Pelsser): zie ook Theussen
Peters (Peterss, Peterssz, Pieters): zie ook Voorst
Piell (Piel, Pyell, Pyels, Pyl, Pyll, Pyllss, Pyls, Pylss, Pill, Pils)
Pinnen (Pynnen, Pin Alde, Pinnenn)
Plaeten (Plaete, Plaetenn, Plaetten, Platten)
Plumper (Plumpenn, ther)
Poerter (Poerther, Poorter, Porter)
Poll, up den (Poill, op den; Pol, up ten; Poll, up ten)
Polwijler (Pollwijler)
Poort, ter (Poerth, up der)
Poppinck (Popinnck)
Porna (Pornae)
Potgieter (Potgyeter)
Pruissen (Pruyssen, Pruisenn, Prussen)
Putseler (Putzeler, Puthzeler)

Quade, die (Quaede, die; Qwade, dee; Qwaede, die)
Quaeckenbrugge (Quaeckenbrughe; Quaeckenbruge, van; Quaeckenbrughe, van)

Raedemaeker (Raedemaker, Raemaeker, Raemaker, Rhamaker)
Raeshorn (Raeshorn; Raesshoern; Raesshorn; Raesshorn; Raysshorn, van; Raishorn; Raisshoirnn;
Rasehoorn)
Raessinck (Raesing, Raesingh, Raessingh, Raessing, Rassinges)
Rasfelt, van (Raesfelt, van; Raisfelt, van; Raisvelt, van; Rasfelt, vann): zie ook Cunnen
Ravens (Raeven, Raevonn, Raevonnss, Raevonnss, Raevens, Raevonnss, Raven, Ravenss)
Reeffel, to (Reeffele, to; Ryeffele, to)
Rees, van (Reess, van; Reess, vann; Ress, van)
Reyn (Rein)
Reyners (Reynerss, Reynerssen, Reynersson, Reynersss, Reynssen, Reynsson, Reynts, Reyntz,
Reyntsoen, Reyntss, Reyntssen, Reiners)

Schoemaker (Schoemaeker, Schoemaeker, Schoemacker, Schoimaicker, Schomaicker, Schomaker, Schuemaeker)

Schoenzwaen (Schoeneswaen, Schoenswaen)

Scholwick (Schoeldewick, Schoellewick, Schoellwick, Schoelwijck, Schoelwick, Schoilwick, Scholdewick, Schollewick, Schollwick)

Schooten, op (Schoten, op; Schoten, up; Schotten; Schotten, op)

Schraven (Schraeven)

Schroer (Schor, Schorr, Schroir, Schror)

Schulcken (Schuldken, Schulgenn, Schulken, Schulkens, Schulckens, Schultgen, Schultghe, Schultken, Schultkens): zie ook Paill

Schullen (Scholl, School, Schul, Schull, Schullenn)

Schuren, ter (Schuerenn, ther; Schuiren, ter; Schuirren, ter)

Seemsmakers (Seemsmakers, Zeemsmakers, Seemsmakes, Zeemsmackers, Zeemsmackers, Seemssmaeckers, Zeemssmaeckers, Zeensmackers, Semsmaeckers, Zemsmaeckers, Zensmackers, Zuemsmackers)

Segenfalcke (Segefalck, Zegevalck, Segefallick, Zegefallick, Zegenfalcke, Segenfallick, Zegenfallick, Zegenfallix, Segennfalck, Segenfallck)

Zelle (Zelle die Olde; Zelle, 't; Zellen)

Serboldt (Sarbolt)

Zetter (Setter)

Sibergen, van (Siebergen, van; Sieberghen, van; Sybargen, van; Sybergen, van; Syberghen, van)

Siebolts (Sibols, Siboltz, Sieboltz, Sybolss, Sybolts)

Zyncken (Schincken, Zynckenn, Zynncken)

Sickinck (Sickincks)

Simons (Symons, Symonssen, Symonsss, Simonss, Simonssz, Simontssz): zie ook Henricksen

Slaetemaeker (Schlaetemaeker, Slaetemaeker, Slaetemaeker)

Slindewater (Schlindewaeter, Schlindewater, Slyndewaeter, Slyndewaetter, Slyndewater, Slynndewaeter, Slynndewater, Slindewaeter, Slindewaeters, Slindewaetter, Slindewaetters, Slindewater, Sluydewater)

Sluysken (Slueskes, Sluiskenn, Sluisker)

Sluyters (Slueters)

Smack, in den (Smacke, in der)

Smienck (Smeynck, Smeynck, Smeinck, Smeinx, Smiencks, Smyenck, Smyencks, Smyenck, Smingh, Smings, Sminck)

Smit (Schmidt, Schmit, Smidt, Smidtz, Smydt, Smyt, Smitt): zie ook Ruerlo, van

Snabbe (Snaebbe, Snabben, Snabbenn)

Snellennborchs (Snellenborrich, Snellenborrichs, Snellenborrix, Snellennbarchs)

Sorlant (Sorlandt)

Spaens (Spaenss)

Spaermaeker (Spaermaeker)

Spallen (Spaelen, Spaellen, Spallenn)

Spee (Spe)

Spheren: zie ook Veer

Spil, ter (Spill, ter; Spillen, ter)

Spitholt (Spytholtt, Spitholdt, Spitholtz)

Spronck (Sproncks, Spronck, Spronx, Spruncks)

Stadtbade (Stadtbaede)

Stadsteenmetseler (Stadtmetsler, Stadstienmetsler, Staetsteenmetzeler, Stattmetzeler, Stadstienmetseler, Stattstienmetzeler)

Stadttimmerman (Stadttimmerman, Stadttymmermann, Stadttimmermann, Stattimmerman, Stadttimmerman)

Stadtvuirman (Stadtfuirman)

Staeckebrant (Staekebrandt, Staeckebrandt, Stakebrandt, Stakebrant, Stakebrants)

Statleindecker: zie ook Leiendecker

Steenmetseler (Steenmetzeler, Steenmetzeler, Steennmetzler, Steinmetzeler, Stenmetseler, Stenmetzeler, Stienmeester, Stienmetseler, Stienmetzeler, Stienmetsler, Styenmetzeler)
Stege, ter (Steghe, ter)
Stenderinck (Sstenderinck, Stenderick)
Stenforden, toe (Stynforde, to; Stynfort, toe; Stinfort, thoe)
Sterck (Starcke, Stercke)
Stevens (Steeff, Steffens, Stevens) : zie ook Muller
Stienbergen, van (Steinbargen, van; Steinbarghen, van; Stienbarghen, van; Stynbergen; Stynberghen; Stynbergen, van; Stynberghen, van; Stinbergen; Stinberghen; Stinberghen, van)
Stienre, van (Steenre, vann; Stynderen, van; Stynre, van; Stinre, van; Stinren, van)
Styrum, to (Styrum, van; Styromb, to; Styrum, tho; Styrum, van): zie ook Limborch, zo
Stoeldreyer (Stoildreyer, Stoldreier, Stoldreyer)
Stockhoff (Stoechoeff, Stoeckhoeff, Stoeckhoff, Stoickhoff)
Stoltenborch (Stoltenborrich)
Stroit, ter (Stroitt, ter)
Stuyrman (Stuerman, Stuermann, Stuermanss, Stuyrman, Stuirman, Sturman, Sturmanss)
Stuvenbecker (Stuevenborch)
Suchtelen, van (Suchtelen; Zuchtelen; Zuchtelen, van; Suchteleenn, vann; Zuchtellenn, vann)
Suirman (Sourman, Zuirman, Suirmans)
Suren, van (Soeren; Soeren, van; Souren, van; Sueren, van; Zueren, van; Zuiren, van; Zuren, van)
Zuselers (Suselers, Suselerss)
Swaeck (Zwaeck, Swack)
Swert, in 't (Sweert, in 't; Swerd, in; Swerd, in 't): zie ook Jacobssen
Swertveger (Svertfegher, Swertvegher)

Tegerinck (Tegederinck)
Tengnegel (Tegnegel, Tengenegell, Tengnaegell)
Theussen (Theuss, Theusson, Teuwissen, Theuwiszen): zie ook Pelsler
Tiesselinck (Thiesselinck)
Tycheler (Tichalar, Tichelaer, Tichelair, Ticheler, Tichgelar, Tichgeler, Tychelaer, Tychler, Tyegeler)
Till, van (Tyel, van; Tyell, van; Tyell, vann; Tyl; Tyl, van; Tyll; Tyll, van; Thyll, van; Tyll, vann; Thyll, vann; Til; Til, van; Till; Thill; Till, vann)
Timans (Tymans, Tymanss, Thimans)
Timmerman (Temmerman, Tymmermaen, Tymmerman, Tymmermann, Timmer, Timmermans)
Tomassen (Tomass, Thomass, Thomasz): zie ook Capellen, van der
Thonissen (Thoenis, Thoenisson, Thonis, Thoniss, Tonny, Tonnis, Tonnisen, Tonniss, Thoniss): zie ook Kuiper
Tousleger (Thousleger, Touslegher, Toussleger, Tousslegher, Touwsleger, Towsleger)
Troese: zie ook Muller
Trorniet (Troniet)
Tweenhuisen, van (Twenhuisen, van)

Ule, in de (Ule, in d'; Ule, in die)
Ulen, van (Ulem, van; Ulen)
Ulrick (Ulerich, Ulerick)
Uterinck (Utterinck)

Valcke (Valck; Falcke; Falcken; Valcken; Valcken die Olde): zie ook Willemsen
Valckenborch (Valkenberch; Valkenborch; Valkenborch, then; Valckenberch)
Varwer (Vaerver, Varwaer, Farwer, Verwer, Verwerr, Waerwer)
Vasquez (Vasco, Vasques)
Vatebender (Vaetebender, Vaetebenders, Vaetebennder, Faettebender, Vaettebender, Fattedbender)
Vecht, van der (Vecht)
Veer (Veeren, Veher, Vehr, Vher, Vehren, Vheren): zie ook Spheren

Velde, ten (Velde, den; Felde, ten; Velde, then)
Velkamp (Veldtkamp, Felkamp, Welkamp)
Velthoen (Veldthoen, Veldthoenn, Velthoenn, Velthoin, Welthoen)
Venemans (Venemanss, Venneman, Vennemans)
Venray, van (Venray die Jonghe, van)
Verdugo (Verdugho; Verdugho, de)
Vieracker, van (Vieracker, vann; Vierackeren, van; Vierackeren, vann; Vyeracker, van; Vyerackeren, van; Viracker; Viracker, van)
Vighebart (Vigebairt, Vijgebaert)
Visser (Vyscher, Vischer, Fisger, Wischer)
Vlen (Vlenn)
Vliet, van (Fliet; Vliet; Fliet, van; Vlieth, van; Vlieth, vann; Vlyeth, van; Vlytht, van)
Vocht (Voch, Vucht)
Voetbade (Voitbade, Voitbaede)
Vogell (Voegels, Voegeltgen)
Vogelzanck (Vogelsanck)
Voirfechter (Veurflechter)
Volker (Volcker)
Vollenhoe, van (Vollenhoe; Vollenhoe, vann; Vollenhoe, van; Vollenhoe, vann; Vullenho, van; Vullenhoe, van)
Voorst (Voorsts; Vorst; Vorst, van): zie ook Peters
Voorthuisen, van (Voerthuesen, van; Voerthuesen, vann; Voerthuys, van; Voerthuisen, van; Voerthuissen, van; Voirthuessen, van; Voirthuise, van; Voirthuisen, van; Voorthuesen, van; Voorthuysen, van; Voorthuis; Vorthuesenn, van; Vorthuisen, van; Vorthuiss, van; Vorthuissen, van; Vorthuius; Worthuisen, van): zie ook Garritsen en Janssen
Vorden, van (Voerden, van; Voerdenn, vann; Vordenn, van; Vordenn, vann)
Vormer (Former)
Vosken (Voskenn)
Vreden, van (Freden, van; Vreden, vann; Vredenn, van; Vredenn, vann; Vreeden, vann; Vreedenn, vann)
Vriesen (Vriese; Friesen; Friesen, die; Vriesen, die; Vriesenn; Vriesenn, die; Friessen; Vriessen, die; Vryese; Vrysen; Vrysen, die; Frisen; Frisen, die; Frisse; Frissen)
Vroessinck (Vroising, Vroissinck, Vrossinck, Froussinck, Fruysinck, Vruissingh, Fruissinck, Vruissinck, Frusing, Frusinck, Frussinck)
Vuet (Foet, Voet, Foetz, Foot)

Wadehoff : zie ook Kremer
Walbeeck (Walbeck)
Wall, van den (Wal; Wal, ten; Wal, van den; Wall ; Wall, ten; Wall, then ; Wall, tenn; Wall, van denn; Wall, vann den)
Walraven (Wallraven, Walravenn)
Warners (Warnerss)
Warninckhoff (Waerninckhoff, Warnichaeff, Warninchoeff, Warninchoff, Warninckhoff, Warninckhoeff, Warninckhoff)
Weerdt (Weerdtz, Weertz, Werdt, Wehrdt, Werdt, Werdtz, Wert, Wertt)
Weggenbecker (Weggenbeckers)
Weidemeester (Weydemeester): zie Well
Well (Weel; Weell; Weell, van; Wel; Wel, van; Well, van; Wehll)
Wendelers (Wandeliers, Wandelrers, Wendelers, Wendelerss)
Weninck (Wehninck, Wenninck)
Wensinck (Wensinck, Wensinck)
Wentholt (Weenthoelt, Weentholt, Wendehoilt, Wendeholt, Wendeholtt, Wendtholtt, Wentholts)
Wentinck (Wenttinck, Wentich)

Wezell, van (Weesell, van; Weesell, vann; Wesel, van; Wesell, van; Wesell, vann; Wessel, van; Wessell, van
Wessels (Wessell, Wesselz, Wessels die Jonghe, Wessels die Olde, Wessels): zie ook Henricksen
Wetinck (Weetinck, Wetincks, Wetinncks, Wetinx)
Wetter (Weeter)
Weustinck (Woestinck, Wostinck, Wuestinck, Wuestinx, Wuistinck, Wustinck)
Wichers (Wychers, Wycherss): zie ook Wyers
Wichmond, van (Wichmonde, van; Wichmont, van; Wychmonde, van; Wichtmont, van; Wychtmonde, van; Wychtmonde, vann)
Wyers (Wierss, Wihers, Wyebers, Wyerhs, Wyhers, Wyerss, Wyherss): zie ook Wichers
Wijhe, van (Wijhe, vann)
Willemsen (Wylhemss, Wylhemsz, Wyllemsz, Wyllemssen, Wilhemkens, Wilhems, Wilhemsen, Wilhemsenn, Wilhemson, Wilhemss, Wilhemssen, Willemkens, Willems, Willemzen, Willemsenn, Willemson, Willemzon, Willems, Willemsen, Willemzzen, Willemsenn, Willemssoen, Willemsson, Willemsss, Willemsz) : zie ook Obbekinck en Valcke
Wiltinck (Wyltinges, Wyltinck, Wyltinck)
Winshem, van (Wynnsem, vann; Wynnsshem, vann; Wynsem, van; Wynsen, van; Wynnsem, van; Wynssen, van; Wymen, van; Windessem, van; Winsen, van; Winshen, van; Wynnsem, van; Wynnssen, van)
Winthoevel (Windthoevell, Winthoevell)
Wissinck (Wyssinck)
Witappel (Wytappell, Witappell, Witappell, Witappels, Wittappell, Wittappell, Wittappelss)
Witkens (Wydagens)
Witte, die (Wytte, die)
Wittenborch (Wytenborch, Wittenborrich, Wittenbarch)
Woeste, die (Voeste, die; Woest, die; Woiste, die; Wuste, die)
Wolbers (Wolberts)
Woldenborch (Woeldenboerch, van)
Wolters (Woltersenn)
Wulfferinck (Welfferinck, Wolferinck, Wolferinck, Wolfferynck, Wolfferynck, Wolfferinck, Wolfferinck, Wulfferinck)
Wunderinck (Wonderinck)

B. VERKLARENDE WOORDENLIJST

Onderstaande lijst is een selectie uit de in de rekeningen voorkomende Oud-Nederlandse woorden. Bij spellingsvarianten staat de meest gebruikelijke spelling voorop, tussen haakjes de overig voorkomende spellingen van dit woord.

Woorden die cursief worden weergegeven staan niet in de tekst, maar zijn het werkwoord waarvan afleidingen wél voorkomen.

achterstedich (achterstedig): achterstallig
 ader: of
 adherent: medewerker
 advenant (advenandt): evenredigheid
aenstemmen, angestempt: bepalen, vaststellen, bepaald, vastgesteld
 aer: ander
 aevergeweesen (aavergeweesen, aevergeweesenn, aevergewesen, aevergewesenn, aevergewest, avergeweest): in tegenwoordigheid van
 aeverst: met betrekking tot
 aevertellenn: narekenen
afdoen, affgedaen (affgedain): verminderen, betalen, verminderd, betaald
 affboren: zie boeren
 affdoeninge: betaling, vermindering
 affghelanget: afgehaald
 affgeschickt (affgeschicket): zie schicken
 affgetagen (affgetaegen, affgetaegenn, affgetaghen, affgetagenn, affgethagenn): afgetrokken
 affconterfeitinghe: afschilderen
 affmeten, affgemeten: door meten van iemands eigendom afnemen, opmeten, afgenomen, opgemeten
 affsettinge: waardevermindering van geld
afsetten, affgesat (affgesat): waarde verminderen van geld, waarde verminderd van geld
 accijs (acijs, accijss, accis, acciz, acciss, ackzijss, aczijss): accijns
 aldoen (aldoe): toen
 algerede: dadelijk
 alybanck: bank waarop het tot oliebereiding bestemde graan wordt gestampt
 alysteen (alysteene): molensteen, gebruikt voor de bereiding van olie uit lijn- en raapzaad
 alingen (aelinge, aelingen, aelingenn, aelinck, ailingenn, alinge, alinghe): totaal
 aneysschunge (aneysschonge): oproep
 angen: naar
 angestalt (angestallt): geregeld
 anher (anhere): heden
 annotierde (annotoirde): in beslag genomen
 antast: in hechtenis neming
 apointment: schikking of regeling tot bijlegging van een geschil
 apostille: kanttekening of aanbeveling, toegevoegd aan een petitie of memorie
 apprehensie: gevangenneming
 arle: valuta
 assurance: belofte zich te onthouden van vijandelijkheden
 autentsiren (autentsirenn): waarborgen van stukken door een wettelijke vorm
 averdecsel: overtrek, hoes
 averensich (averensig): overig
 averensicheyt: overtolligheid
 averhoep: samen, over het geheel
 averlense (aeverlensche, averlennsche, averlensche, averlentsche, averlentze): Rijnlandse
 averreden: in orde gebracht
 averzetten, avergesat (avergesatt): in handen van een andere pachter brengen, gebracht
 averzettinghe (aversettinge): zie averzetten

avertellen, avergetalt (aevergetallt): narekenen, uitbetalen, nagerekend, uitbetaald

baden, badet, gebadet (gebadett, ghebadett, gebaedet): begeleiden, begeleidt, begeleid

badinghe: begeleiding

ban (boen): belasting

bandtsdoer (bandsdoer): grote deur, geeft toegang tot de deel

bantnegel: klinknagel

baren: te voorschijn halen

beffrienghe: bescherming

behelder (beholder): boedelhouder

behoignierden: onderhandelden, beraadslaagden?

beleggen, belacht: vergoeden, vergoed

beletteringhe (bilittiringhe): zie belettiren

belettiren: soldaten voorzien van biljetten, op vertoon waarvan zij hun intrek ergens kunnen nemen

believenn: goedvinden

bellesier (ballecyer, bellecier, bellecyer, bellichyer): drinkgeld, fooi

bepaelinge: begrenzing

bepaeten, bepaetet: beplanten, beplant

bepatinge: beplanting

bereyden (berijden), bereden (beredenn, bereidet, bereydet, bereyt, bereit, bereitt): repareren, gereed maken, gerepareerd, gereed gemaakt

besate: arrest, beslaglegging

beschaelt: stuk hout aan een of twee zijden een rond beloop gegeven

beschickt: zie schicken

besierder (besier, bezierder, besiere, besyender, besyrer, besirder, besirre): opzichter, keurmeester, visiteur

bestaden, bestaet (bestadet, bestadt, bestaedet): een plaats aanwijzen, aanbesteden, een plaats aangewezen, aanbesteed

bestalter: besturende

bestediget (bestedicht): in dienst gekomen, besteld

besteken (bestecken): bezetten van de grond met stekken, ook wel opmeten

besteckinge (besteekinge, besteck): zie besteken

bestrikken, bestrecken: iets met iets bebinden, bebonden

betagenn: overtrokken

bewaert: zie verwaeren

bijlinck: langs

bylle: uitgroefde molensteen

billen: scherpen van een molensteen

billet: biljet, op vertoon waarvan soldaten ergens hun intrek kunnen nemen

biss (bess, byss, bis): tot

bissher (bissheer): tot dusver

boedell: gerechtsbode

boen (boenn, boune): verhoogde vloer

boerd (boird, boord, bord): plank

boeren (boerenn, boiren, boren, borren, bueren), boert (boerdt, bordt, bort, buert), geboert (geboeret, geboirt, gebuert, geburt): heffen, ontvangen, heft, ontvangt, geheven, ontvangen

boeringe: ontvangst

bogel: beugel van ijzer of van hout

boimbesien: bombazijn, geweven stof bestaande uit zijde of uit zijde, kemelshaar en katoen, later uit kamgaren

bolt (bolte): bout

boomalye (bomalie): olijfolie

borchgrave: stadsgracht

bos (boesse, bosch, boss, buss, busz, busse) van de molen: onderdeel van een pomp of een katrol

broeck (broick, brock): boete
buersse (buerssenn, burse, burssen): gemene kas van enige studenten, die als bursale samenwonen
buyckboen in een schip: verhoogde vloer onder in het schip
builldoix (buelldoick): gazen doek, waardoor via zeven verschillende stoffen van elkaar worden gescheiden
buirwark (bourwarck, buyrwerck): gemeenschappelijke arbeid voor de stad, zoals het verbeteren van een weg
buckinck: gerookte haring
burgerhuisken (bergerhuisken, borgerhuysken, borgerhuisken, burgerhuysken): openbaar toilet
busse: vuurroer, zowel van kanonnen als van kleinere vuurwapens
bussemeester (bussemeyster, bussemeister): opzichter van het geschut
bussenlade (buislade, bussenlaede): affuit

daerentendes (dairentendenss, dairentendes): aan het einde van
dack (daeck, dackx): dakstro, dakriet
darwers (daerwers, derwerdts, derwerss): daarheen
defalquirt: afgetrokken, gekort
decksteen (deckstien): steenlaag die een muur tegen verwerking beschermt
decktoerf: bovenste laag (lagen) turf op een schip
deligentie: ijver
demnah (demnha, dhemnae): derhalve
denmaell: toen
dennoch: echter
deposelyren: verklaring afleggen
dergestalt (dergestallt): in dier voege
dieken, diekede: onderhouden van een dijk
diensthafftich: dienstbaar
dinckplichtich: verplicht om bij een rechtszitting te verschijnen
doctorael prebende: studiebeurs voor Zutphense studenten aan een universiteit of hogeschool
dorenkaste (doerenkast, doerenkaste, doerennkaste, dhorenkaste): kast waarin psychiatrische patiënten worden opgesloten
draeff: afvalprodukt bij de bereiding van bier
dreyboem (dreyboehm, dreybohm): slagboom
drift (driefft): plaats met sterke stroming in het water
ducht: deugdelijkheid
dueker (duecker): spijker met kleine kop, die geheel in het hout wordt gedreven

effener: gelijkelijk
emerken: naam van een vaartuig
employeren, geemployeert (geemployert, gheemployrt): aanwenden, aangewend
enkel (enckel) van geld: echt
entheit: toestemming, vergunning
erentfest (erenvest, ernfest): met veel eergevoel
erforschen: onderzoek doen naar
erhefflicke: belangrijke
erlacht: zie verleggen
erre ur gestalt: pand haar in bewaring gegeven
erwelenn: kiezen
esse: vuurhaard
ever: bovendien
evermals (evermahls): andermaal, opnieuw
expedition (expeditie): iemand laten gaan
expireren, geexpireert: aflopen, afgelopen

fenlen (faene, fendelij): zie vendlijn

feste: bolwerk

fine: doel, strekking

flogelpan: zie vloegelpan

folleste (fullest): zie vollest

forterden: voorhoede

fourniren: voorzien van

francin (francien, francijn): perkament

frense: aardbei (van fraise)

frucht: zie wrucht

fuilick (fulick): zie vulick

fuieste: zie vueste

gaedtzpenning: handgeld dat koper of huurder ontvangt als bevestiging van de tot stand gekomen overeenkomst of handgeld dat iemand zich verhuurt, ontvangt

ganckkamme (gangenkamme, ganckkemme): zoveel tanden als er voor een wiel benodigd zijn

garden: takken, twijgen, rijs

geaffirmirt: bevestigd

geassigniert: toegekend

geboerlick: zoals het behoort

gedestiniert: bestemd

gedodet: te niet gedaan, ongeldig gemaakt

gerken (gerken, gerkenn, gercken): een spits toelopend grondstuk

geextrahiert: eruit gelicht

gecommitteert (gecommittiert, gecommittirt, committirt): gemachtigd

gelangen: ontvangen, bereiken

gelichtet (gelichtett): goedkoper geworden

gemodereren, gemoderiert (gemoderyrt, gemoderit): regelen, schikken, geregeld, geschikt

gen (genn): naar

genoten (genoeten, genoetenn): gezellen (schepen)

geoccupeert (geoccupiert): bezet

gerack: goede toestand

gerdner: tuinman

gereyrt (gereidet, gereydet, gereyt): klaargemaakt

geryckte: brugleuning

gerost: gemalen in de rosmolen

geruerte (geruerthe, geruyrte, geruirte, geruite, geruite, gerurte, gerurten, gruirte): betreffende

gesadt: geregeld

geschaten: gegraven

geschefften: zaken

gesedicht: volgens de regels gedaan

gesteken: gestoten, gestoken

geswynde: buitengewoon, geweldig groot

getagen (getaegen): getrokken

gevruchtet: zie wruchten

gewaert: zie verwaeren

gewynttow: zie winnentouw

Goensdach (Goenssdach, Gonsdach, Gonssdach): woensdag

goltgrever (goldtgrever): hij die reinigt, schoonmaker

grade: fijne ribbetjes aanbrenge

graeve (graewe): sloot, gracht

grauwen steen (graeuwe steen, graeuwe stiene, graewen stien, grauwe stein, grauwen stien, grawess stien): de hardste soort van baksteen

griffte: gegraven vaart

haegeboek: zie hoegelboek
haeghuis (haegehuys, haeghues, haeghuys, haeghus): afdak gedekt met stro, riet of pannen om daaronder de rijen halfdroge stenen op te zetten, zodat de wind er door heen kan spelen voor het verdere drogen
haeck (hake) als wapen: vuurwapen dat uit de hand wordt afgeschoten
haeckstene (haackstein, haackstien, haeckstein, haeckstenne): dakpan met voorspringend gedeelte om in te haken
haemseell: hout waaraan de strengen zijn vastgemaakt als het paard trekt
haese (van kraan): steel, stang, handvat
hanck: poel of plas in het land, doodlopende rivierarm
hantgeld: jaarlijkse rente
hase: beenbekleding
haspe: grendel, sluithaak, haspel
hecht: handvat
heymelickheit: toilet
hecken bij een molen: raamwerk van latten, waarop het zeil wordt uitgespannen op een molenwiek
hecker: drijfver met twee uitgeschulpte zijvlakken
hekscheyden (heeckscheyden, heckscheiden, hekscheyden): lat, welke in een molenroede gestoken wordt om het hek te vormen en aan de andere zijde de borden te dragen
hellde: boei
hen (henn): hiervandaan
hennekenswagen (hennekenswaegen): kleine mallejan (plankenwagen)
herpanne: ijzeren pan, waarin 's nachts vuur brandt als verlichting
hyedt (hyedth): heide
hynwedder: daarentegen, op zijn beurt
hinforder (henforder): verder, voortaan
hoeffart (hoefftaert): het vragen van een beslissing in een zaak door het gerecht van een plaats aan dat van een andere plaats
hoegelboek (hoegeboek, hoegheboek, hoegelboex, hoegelboick, hoegelbueck, hodgebueck, hogeellbuick, hogellboek, hogellbuick): memorieboek
holtener (houwert): houthakker
homeye (hameyde, hameye, hoemeine, homey, homeyne, homeine): slagboom
horde: stellage, staketsel
huycksken: hoekje

ichtes (ychtes): iets
ietzunts: nu, reeds
yetz (ydtz): nu, iets
imployrt: zie employeren
in eere trecken: netjes optellen
inboren, ingeboert: ontvangen
indracht: shade
ingelaeten: toegelaten, opgenomen
ingelost (ingheloist): een goed dat voor een schuld is beleend of verpand, door terugbetaling weer in bezit gekregen
ingetaegen: ingetrokken
ingewonden: opgehesen
inhabel: onbekwaam
incorporiirt (incorporiirt, incorporit): inbegrepen
insaeten, ingesadt: het inzetten in verband met verpachten, ingezet
insate (inzate, insatinghe): inzet bij het verpachten
interiment: het ongeldig maken van een document?
isen (ijsen), geijset: ijsbreken, ijs gebroken
isspare (iss spare): ijsploeg, ijsbreker

itzlich (ytsig, itzeg, itzge, itsig, itzig, itzighe, itzinghe): huidig

Joopenbier (Joepenbier, Jopenbyer, Jopennbyer): bier uit Dantzig

juck: paalwerk tot dracht van een brug

justicieren, gejusticieert (gejusticierde): een vonnis aan iemand voltrekken, voltrokken

justitie (justicie): veroordeling

kaebstange: windas, waarvan de spil loodrecht op het onderstel of de voetstukken staat

kam (kemme) van een molen: tand van een kamrad

kantholt: hout dat niet meer ruw is, maar gereed voor gebruik

cantilene (cantelene, cantileen): lied, gezang

kaperckel: band van een boek

kaperroot: metaalsulfaat, met name ijzersulfaat, ook wel vitriool en koperwater genoemd

capitularen: leden van een kapittel

kappoen (capuyn): gesneden haan

carbin: kort handvuurwapen bij bereden troepen in gebruik

cedule (cedel, cedell, cedul, cedull): zie sedule

kentenis: schriftelijke optekening van een uitspraak van schepenen, oordeel, vonnis

keselinghe (keselinghe, kyeselinghe): veldkeien

cijs (cijse, cijss, cis, ciss): belasting, accijns

cingelmuer (cingellmuer): buitenmuur van de stad

klaren (klaeren), geklaert (geklaerd, geclaert, geklaert, geklaert): vaststellen, vonnissen, vastgesteld, gevonnist

klaringhe: vaststelling, vonnis

klincket: kleine deur in een poort, kleine valdeur of optrekbare schuif in een sluisdeur

kloot (kloedt, cloet, kloet, cloeth, cloit, kloit, cloitt, cloot, clot, cloth, klote, clott, klott, clotht):

afgepaald stuk land, dat als eenheid wordt verpacht, kan ook zijn kogel

kloot (klote) molen: houten blokje, gebruikt bij het uit de steen slaan van de spil

knycken: stukje, brokje?

koene (coenenn, kuene, kuenn): koeien

koer stam: kromme, gebogen stam

coerwachter: zie kuerwacht

collegieren: verzamelen

collectatie: op basis provisie

collectiren (collectyren), collectirt: inzamelen, ingezameld

commissihuis: onderkomen van een commies, waar hij belasting int

competiren (competirenn), competiret, competierde: toekomen, toekomst, toekwam

consent: vergunning, toestemming

consicriren: inzegenen

contentement: voldoening

contentieren, contentiert (gecontentiert, gecontentierth, gecontentirt, contentirt): voldoen, betalen, tevreden stellen, voldaan, betaald, tevreden gesteld

conventualen: kloosterbroeders of -zusters

conventualinne: kloosterzuster

krafft (kraiff): krachtens

credentie: aanbevelingsbrief

kretser (kresser): krabber

kruiswarck onder een molen: twee balken, die kruiselings over elkaar liggen op de stenen fundering

kruitmolle (kruidmolle): molen waarin vervaardiging van buskruit

kuer (koer, cour, courens, kourens, courent, courents, kourents): wacht, stadskeur

kuerwacht (courwecht, courwechter, kourwechter, kuirwechter): torenwachter

kuyrhuis: wachttoren

kum (koem, kom, khom, kohm, khum): uitgegraven gedeelte

kundichboeck (kondichboick, condighboeck, kondighboeck, kundichboick, kundichbueck, kundighboeck): boek met de stadskeuren, zo genoemd omdat het jaarlijks werd afgekondigd
kundschap (kointschap, kondtschap, conschap, conscap, kontschap, kontschop, kontscap, kundtschafft): bericht, getuigenis, informatie
kuse (kuise): knots

lade van geschut: uitgeholde deel, waarin de loop rust
laetpriet: ijzer, waarmee de kardoes door het laadgat wordt opengeboord
Landschap: staat, gewest, streek
lantweer (landtweer, landtwehr): wal opgeworpen ter verdediging van het land tegen de vijand of tegen het water
lazaren: leprozen
lasnegel (lasnegell, lassnegel, lassneghel): soort dubbele spijker
lasse: bepaalde soort houtverbinding
latnegel (latnegell, lattnegel, lattneghel): spijker gebruikt bij bekappingen of dakwerken om de latten op de keper te bevestigen
leede (leyder): helaas
leverije: dienstkleding
licentiaat (licentiaet, licentiat): benaming academische graad
lieffnisse (lyeffenis, lyeffenisse, lyeffenisste, lyeffnise, lyeffnisse, lyffenis): schenking
lijenheck (lijnhecx): hek over het lijnpad
lijffgelt (lieffgelde, liiffgelde, liiffgeldt, lijffgelde, lijffgeldt, lijffgelde, lijffgeldt): douceur, geschenk in geld
lijcken (lijckenn), gelijkett: gelijk maken, egaliseren, gelijk gemaakt, geëgaliseerd
loyve (loyffken): luifel, afdak
lucht (luchte): lantaarn
luerdenne: vaartuig, samengesteld uit stammen en planken van dennenhout, met een platte bodem, één zeil en een los roer
luyss: riet, rietgras

maler: schilder
masschop (massap, masschap, masschup): maat, gezelschap, genoot, gezamenlijke knechten
meelpenning: zie gaedtzpenning
meesekouwe (meesenkouwe, mesenkouwe, mezenkouwe): uitsteeksel aan een vestingmuur
men: slechts
mentie: melding
minuitboeck (minuit, minuitbock, minuitzbock): boek, waarin de akten worden bijgehouden
moderirt: zie gemodereren
moetwill: vrijwillig
momber: voogd, zakgelastigde, burgerlijk bestuurder
mos (mosch, moss, mosz): mos om naden in houtwerk te stoppen
mostz: gistende, jonge wijn
mourellen wijn (morellen wijn, murellen wijn): wijn, waarin men morellen heeft laten trekken

naedenmal (nahdenmahll): nadat
navel: naaf
nyewarrellt: nooit te eniger tijd
noese: steen die moet uitsteken, hoeksteen

obangetagener: bovenbedoelde
obgeruite: bovenvermelde
observant: Franciscaan van de derde orde
oesen, geoezet (geoezett, geozet, geozett): leegscheppen, hozen, leeggeschept, gehoosd
oisfatt: hoosvat

onderfangen, onderfongenn: stutten, gestut
onderslach (onderschlag): afscheiding, scheidsmuur, zoldering
onderslege molen: ruimte waar de waterstroom tegen de onderkant aankomt van het waterrad, dat hij drijft
onderstal (onderstaell, onderstall): ondergrond, vaste grond
ongel (ongell): rundervet
onlede (ohnlede): bezigheid
onnas byer (onnes byer): binnenlands bier, dat ver van Zutphen is gebrouwen
onraet (ohnradt, onraede, onraedt, onraeth, onraidt, onrait, onraith, onrait): kosten
ontheyt (ontheit): zie entheit
ontsluiten, ontsluten: openen, bevrijden, innen, verklaren, geopend, bevrijd, geïnd, verklaard
onverstandt: onenigheid
ooststall: hoefstal
op hoop (op den hoep): zie averhoep
opbarn gelde (opbarne gelde, opbarne gellt, opbarne gelt, opbarnen gelde, opbrande gelt, opbrande ghelt): geld te betalen voor het brandmerken van vee
opbarnen (opbranden), opgebrant: brandmerken, gebrandmerkt
opboeren (opboerenn, opbueren): zie boeren
opbrandinghe: zie opbarnen
opgeferdicht: gereisd
opgetagen (opgetaghen, opgetogenn): opgetrokken
opkominge (opkoeminghe, opkominge): opbrengsten in geld
opleggen, opgelacht (opgelecht): opbergen, betalen, opslaan, opgeborgen, betaald, opgeslagen
opnemer (opneemer, opnemmer): klos
opsettel (upzettell): voorwerp om iets op te zetten
opsetten, opgesat (opgesatt): opslaan, opgeslagen
optoeges: het optrekken, omhoog halen
opwinden (opwynden), opgewonden: zie upwinden
ordelwijser: lid van het gerecht aan wie het voorstellen, ontwerpen van het vonnis wordt opgedragen

pagadoir (pagadoorn, pagedoorn)
payment: betaalmiddel
pande (paande, pant): vak(ken), afdeling(en)
parck: omheining
paten (paeten, paetenn), gepatet: planten, geplant
patente (patentie): open brief of document geschreven op vel perkament of papier, dat niet gesloten kan worden en uitgegeven en bezegeld door een autoriteit
pendent (pendentt): zegel
pensie (pennsie, pense, pensioen, pension, pensionn): lijfrente, huurprijs, pachtgeld
pericul (perickell): gevaar
pericules: gevaarlijk
pesse: hostiedoos
pijpe: langwerpig vat, waarin men wijn, bier of olie verzendt
pijpenn: het bespelen van een pijp (muziekinstrument)
pijper: overzetvaartuig
pitsier (pytser): zegel
plesken: plat, rond krentenbroodje
pott (pot): schip met turf
praeffstie: proosdij
praem (praeme): toestel dat door omklemming van het kamrad een molen tot stilstand kan brengen, ook platboomd, breed vaartuig
praemstuck (praemstock): toestel tot sluiting van deuren, bestaande uit een draaibare houten stijl
praest: proost
predicadores: predikanten

procuraterschen (procuratersschen, procuraterssscheenn, procuratoorschen): administrateur,
bewindvoerder
procuriren, geprocureert: iets gedaan krijgen, gekregen
pronosticatie: voorspelling
prophaes (profais): provoost
provisie: mondvoorraad, voorraad
pulver: poeder, buskruit
punt (punte, punth, punthe, puntt, puntte): pont, platte schuit
puste: uitsteeksel

quartier: zie schooff
quase (quaese, qwaese): tak met bladeren
quelcke: ternauwernood
queste: kwasten

raam (raem, rhaem, raym): houten gestel tot het spannen van gevolve lakens
ransounen, geransounet: betalen, betaald van een afgepaste hoeveelheid of een som als emolument
rantsoen (ransoen, ransoin, ransoninghe, ransoun, ranzoun, ransouninghe, rantsouene, rantsoune): een
afgepaste hoeveelheid of een als emolument betaalde som
rapiarium (rapiario): boekje waarin middeleeuwse kloosterlingen uitgezochte spreuken en teksten
verzamelden
reductie: verovering
refundiren: terugbetalen
regard: aanmerking
reitschap (gerietschap, reischop, reiscop, reitschop, reitzop, rietschop): benodigdheden
rekenschap (reeckenschap, rekenschap, reckennschap, reckenschap, reckenschop): rekening en
verantwoording
recess: besluit van de vergadering
recompens (recompens): schadeloosstelling, beloning verrichte diensten
recompensiren: schadeloosstellen
relatie: verslag, rapport
remedieeren, geremedirt: verbeteringen aanbrengen, aangebracht
revele: uit Reval ingevoerde balk
reversall brief: geschrift, waarin men iets toezegt, belooft of bevestigt
revocatie: wederopzegging
ribbe (rybbe): dunne balk
ryede: gereed
ryck: houten voorwerp, waarop men iets kan plaatsen of waaraan men iets kan hangen
ryckstielen (reckstielen, ryckstielenn): brugleuning
rynck (rynnck): voorwerp, meestal van ijzer in de vorm van een ring
roetert (rotert): feest van de eedsaflegging van de schepenen
ronge: sport van een wagenladder
ronneboom (ronneboem): sluitboom, slagboom
ronsel (ronsell, ronssel, ronssell, rhonssell, rontsel, rontzell, rontsell, rontzell): klein tandrad met
tenminste vijf tanden, dat in een groter rad grijpt en dit in beweging brengt of in beweging
wordt gebracht
rossel (rossell): varkensvet (reuzel)
ruidt (ryedtss, ruydts): riet
ruyten, geruytet (geruited): een sloot schoonmaken, schoongemaakt
ruimstrate (reumstrate, roemstrate, rhoimstrate, roumstrate, roustrate, ruemstraete, ruemstrate, ruem-
strate, ruimstraete, rhuimstraete, ruhimstraete, ruhimstraite, ruhimstrate, ruhimstrate): het
schoonmaken van de straten
ruitze: zie steenrotz
rulle: rol

rupiarium: zie rapiarium

saelholter: balkstuk tussen een houten ligger en de ondersteunende paal of stijl

sayen: saaien (stof)

zairdoix: grove stof, half linnen, half wol

saisirden: zich meester gemaakt van

saldernegel: zie soldernegel

sanehren: in orde brengen

sanckwijn (saneckwijn, zanckwien, zanckwijn, zanckwijnn): miswijn

schael: plank met een bolle zijde, van de buitenkant van een boom

schansen (zchansen, schanssen, schantzen, schantsenn, schantssen) als hout: takkenbos

schantskorve (schanskarve, schanskorve, schantzenkorve, schantzkorve): gevlochten, cilindrische mand zonder bodem, gebruikt voor de bekleding van borstweringen, waartoe men ze naast elkaar plaatst en met aarde vult

scharpelinge (schaerpelinge, scharpelyng, scharpelingehe): bepaald soort spijker of nagel

schater (schaeter, schaiter): beambte die loslopend vee opvangt en in het schot opsluit

schatsetten: waarde van iets bepalen voor de belasting

schatsetter (schattsetter): belastingtaxateur

schietende (schiettende, schittende): in een bepaalde richting gelegen zijn, grenzende

schijntge (schien, schientge, schintge): schriftelijk bewijs, akte

schicken, geschickt (geschickheit, geschicket, gheschicket): sturen, gestuurd

schnaert: zie snaet

schnijdenn: zie snijden

schooff (schoeff, schoefft, schoff, schoif, schoiff): kwart van een werkdag

schot: afgeschoten ruimte of hok, waarin kleinvee wordt ondergebracht

schotpoerte (schotpoerte, schotporte, schottpoerte): valdeur van een poort

schroeff (schroeve, schrove, schrueff, schrueve, schruve): hefschroef voor timmerlieden

schueffkarken (schoeve kaer, schoiffkaerken, schueffkaer, schueffkar, schueffkare, schueffkarke, schueffkarcke, schueffkarcken, schuffkar, schuiffkarken, schuiffkarcke): kruiwagen

schuehuysken (schoehuysken, schoehuisken): verkoophuis der schoenmakers

schutschott (schutschot): het schot, waarin geschut vee wordt opgesloten

schutte: waterkering

schutten (een rot): schutters

schuttenn, geschut van vee: vangen, opvangen, gevangen, opgevangen

sedule (sedel, zedell, sedul, zedul, zedule, sedull, zedull, sedultgenn): schriftelijke verklaring

sententie: vonnis

servitie (servicie): dienst

sesthynder: molensteen van 16 voet omtrek (ongeveer 1,40 meter diameter)

settinge (settinghe): verordening, plaatsing

siedtherinck: gekookte haring

sijss (cies, sijs, zijss): zie cijs

sintel (syntel): ijzeren voorwerp bij bouwwerken gebruikt, maar ook bij de stadszaak

sintelroen: stang, staaf waaraan sintel is bevestigd

slach (schlach, schlege, slaech, slaegh, slaege, slage, slege, sleghe): strook weiland of bouwland van onbepaalde grootte, een zeker aantal van aaneen sluitende akkers

slachvinsten (slachvynster): venster dat op- en neergeslagen kan worden

slichten, geslichtet: effen, glad maken, gemaakt

slyen (schlyen, slien, sly, slye, slyenn): zie slieten?

slyeten (sleet, slette, slyten, slyttenn): afgehouden en van de takken ontdane, recht opgeschoten dunne stam van een boom

snaet (snae, snaede, snoe): kromme hout aan een zeis of zicht

snijden (sniden), gesneden (geschneden, geschnedenn, ghesneden, gesnedenn, gesniden) van hout: zagen, gezaagd

soeventinder (soeventhiner): molensteen van 17 voet omtrek (ongeveer 1,50 meter diameter)

soldernegel (solderneghel, soldernegell): spijker gebruikt bij het maken van een zoldering
solliciteren (sollicitirenn): een zaak bevorderen
solliciteur: pleitbezorger voor kleine rechtzaken, persoon bevoegd tot het opstellen en indienen van een verzoekschrift
sparle (spaerle, sparlle): waarschijnlijk rechte, dunne paal
specie (spetie): de waarde in geld, voortbrengsel
spet: spaander van hout
spijs: mengsel voor het gieten van metaal
spinde: kast, liefdegave
spinnenjeger (spinnenieger): ragebol
spitsenn, gespitt (gespitzt) van touw: splitsen, gesplitst
spitsingh: splitsing
spoer: onbezaagde, rechte dunne stam
spolieren, gespoliert (gespoelieert, gespolyrt): plunderen, beroven, geplunderd, beroofd
sponden, gesponth: planken aan elkaar verbinden met sponde (schuif of groeve, waarin iets sluit), verbonden
staket (staeket, stackade, stackazi, stackazy, stacket, stackett, stackette, stackkazie, steket, steckade): paal, staak, als verzamelnaam palissade
steeck: benaming voor verschillende maten, eigenlijk afstand tussen twee inkepingen op bijvoorbeeld een maatstok
steenrotz (steinrutz, stienruyts, stienruitse, stienrutz): puin
stellen, gestald (gestaelt, gestalde, gestaldt, gestallt, gestalt, ghestalt, gesteldt): regelen, opzetten, voegen bij, maken, bewerken, geregeld, opgezet, gevoegd bij, gemaakt, bewerkt
steur: ondersteuning
stoer: steur
stokke: stel van twee van uithollingen voorzien houten, waarin de benen van een gevangene worden gesloten
stoorten, gestortet (gestort, ghestort, ghestortet, gestortett, ghestortett, gestortt): vellen, geveld
stouwdijck: waterkering
strype (stryepe, stryppe, strippe): herkenningsteken voor de stadsbode
stuyr: het sterk maken
zunst: anders
superindentie: oppertoezicht
supersederen, gesupersidirt: ervan afzien, afgezien
supplicatie: verzoek
sustinieren, sustinierden: ondersteunen, zich beroepen op, ondersteunden, beriepen zich op
swam: spons

tabernakeltgeltgen: kastje in een muur met het beeld van een heilige erin
taeffell: tafel, bord om iets op te schilderen of te schrijven
taeckkan: maatkan, vooral voor wijn
talholt (talholtz, talholt, tallhoillt, tallholt): hout dat bij het tal wordt verkocht
tap (thap, tappe) van molen: uiteinde van een as
tarde: het derde
teffens: ineens
teyken (teycken): bewijs van herkomst, poortersteken?, vaandel?
tendes (teyndens, thendes): aan het einde van
teng: samengeknoot uiteinde van een lijn van het want
tengnegel (teengnegel, tegnegel, tengenegel, tengenegell, tengnegell): spijker gebruikt bij het slaan van tengels (verbindingslatten voor timmerwerk)
tien, toech (toegen), getagen (getaegen, getaghen): trekken, trok, getrokken
tijns (thijns, tijnse, tijnss, thijnss, thinnse, thinnss, thins, tins, tinse, thinse, tinss, thinss): verplichting, zie ook cijs
to hope: bijeen

tochbande (tochbende): trekband
tochbrugge: wipbrug
tochgraven (thochgraven, toechgraeven, thoechgraven): tochtsloot
toegestallt: te boek gesteld
toeleggen, toegelecht (thoegelacht, toegelacht, toegelachtt, toegelaecht, togelacht, toghelacht, thogelacht): betalen, betaald
toesetten, toegesat (toegesadt): toebedelen, toebedeeld
tolner (tollener, tolnaer, tholner): persoon belast met invordering van de tol
torsse (torsche, torssche): zode
totasten: het leggen van de hand op een goed
trysoir: schatkist
troest: vertrouwen
thuyn (thuen, tuyn): omheining
tuynen, getuynt (getuent, gethuent, gethuynt, getuint, ghetuint): omheiningen maken, gemaakt

umb heer: rondom
underfangenn: zie onderfangen
ungell: zie ongel
unrait (unraith): zie onraet
untrichten, untrichtet: betalen, betaald
upbarnen: zie opbarnen
upgereydt: de laatste hand aan iets gelegd
upgeruurt: zie geruerte
upgesadt: opgelegd, weggezet
upgeschloet: schoongemaakt
upgetagen: zie opgetagen
upwinden (upwynnden), upwynndet, upgewonden (upgewonnden, upgewonndenn, upgewonnen):
ophijsen, ophees, opgehesen
*utebrenge*n, uthgebracht (uuytgebracht, uuythgebracht, uuihgebracht, uuihgebraecht, uuihgebraicht, uutgebracht, uuthgebracht, uutgebraicht): opleveren, opgeleverd
uteleggen (uthleggen), uthgelacht (uuytgelacht, uuythgelacht, uuitgelacht, uuihgelacht, uuitghelecht, uuihgelecht, uutgelacht, uutghelacht, uutgelecht): uitgeven, uitgegeven
utetien, uuytgetagen (uthgetaegenn, uuytgetaegen, uuythgetagen): uittrekken, uitgetrokken
uthaegende: met een haag omringd
uuythdoen, uuytgedaen (uithgedain, uthgedaen, uthgedaenn, uthgedain, uthgedainn, uthgedan, uuytgedaen, uuythgedaen, uuytgedan, uuihgedaen, uuthgedain): verpachten, verpacht
uuythgeloeven: uitdoven
uuytrichten (uuythrichten), uthgericht (utherichtet, uthgericht, uuytgericht, uuythgericht, uuythgerichtet, uuihgericht, uutgericht, uutgerichtet): betalen, betaald
uuythwynden (uthwynden, uthwyndenn, uuytterwynden, uuyttewinden), uuytwindet, uuytgewindet:
met geweld iets te voorschijn brengen, brengt, gebracht
uutgespindet: uitgedeeld
uutgesteken: uitgezet

vaegt (vacht, vaecht, vaegth): juridisch vertegenwoordiger
vaer: zie waer
vacatie (vacaren, vacaten, vacitie, vocatie): tijd aan een werk besteed, vergoeding voor dit werk
vacieren (vaciren), vacerende, vacierden, gevaciert (gevaceert, gevacert, gevaciertt, gevaciret, gevacirt, vaceert, vacert): met iets bezig zijn, waren, geweest
veehet: vee
veeken: hek
veerstadt (veherstadt, veerstatt, verstadt, vehrstadt): plaats waar men wordt overgezet
velcker (velecker): handelaar in vellen?
veltscherder: barbier van een leger te velde, tevens chirurgijn

vendlijn: vendel
 verdich: in behoorlijke staat
 verdinget (verdingt): vastgesteld, overeengekomen
verdoen, verdain: gebruiken, gebruikt
 verdragen (verdraegen, verdraeghen): overeenkomen, overeengekomen
 vereeren (vereheren), verehrende, vereherde, verehert (veereert, vereert, verehrde, vereret, verehret, vererett, verehrett, verehrt): ten geschenke geven, gevende, gaf, gegeven
 vereringe (vereeringe, vereringhe, verehringe, verehringhe, vererunge, verehrunge): zie vereeren
 vergentsonge (vorgentsonge): compensatie (van gans: geheel, gezond)
 verkommen: in slechte toestand zijn, verloren gegaan
 verlaeten (verlatenn): kwijtgescholden
verleggen, verlecht (verlacht): leggen, voorschieten, verschaffen, gelegd, op een andere plaats gelegd, voorgeschoten, verschaft
 verlesen (verlezen): repareren, gerepareerd
 vermalenn: beschilderen
 vermoege (vermoeghe, vermoegen, vermoegenn, vermoegens, vermoge, vermogen, vermuge, vermughe): krachtens
 verne wijn: wijn van het vorig jaar, belegen wijn
vernuegen, vernuecht (vernueget, vernueghet, vernuegt, vernuicht, vernuight): tevreden zijn over
 verordente: met een bepaalde taak belaste
 verplucket: uit elkaar getrokken
 verrichten (verrichtenn), verrichtet (verricht, verrichtett, verrichtt): betalen, betaald
 versatt (versadt, versaedt, versaet, versat): verpand, verplaatst
 verschietenn, verschaten (verschieten, verschaiten, verschatten): voorschieten, voorgeschoten
 verschreven (verschriuen, verschriuen): schriftelijk oproepen tot bijvoorbeeld een ambtelijke bijeenkomst, te boek gesteld
 verschringhe (verschrivonge, voirschringhe, vorschringhe): schriftelijke toezegging
 versocht: onderzocht
 verstaen: te lang gestaan
 verstalen: een andere steel of handgreep zetten aan
verstoren, versturinge: vergoeden, vergoeding
 vertagen (vertaegen): vertrokken, verdwenen
vertasten, vertast: onderzoeken, onderzocht
 vertucket: gewacht
 vervlegen: geordend
 verwaerder: zie verwaeren
 verwaeren (verwaren, verwarenn), verwaerende, verwaerde (verwaerdenn), verwaert (verwaerd, verwarett): bewaken, zorgen voor, bewakende, zorgende voor, bewaakte, zorgde voor, bewaakt, gezorgd voor
 verwarffinghe: afkeuring
 verwaringe (verwaeringe): zie verwaeren
 verwarck: verbouwing, vernieuwing
 verwijlet: uitgesteld
verwinnen, verwonnen: in eigendom verkrijgen, verkregen
 vestenis (vestenisse): hypotheek
 vynnekicken: keuren van varkensvlees
 vloegel (vflugel) van een molen: wiek
 vloegelpan (vleegelpan, vloegellpan, vlogelpan, vluegelpan): dakpan met S-vormig gebogen doorsnede
 vflugell (vflugell): zijmuur of zijstuk van een sluis, borstwering
 voergestalde: zie stellen
 voerroddeneert: vernield
 voerspraeck (voerspraeke, vuerspraeck): procureur

vollest (volest, vollennst, volleste, volste, voluste, vullest): ten behoeve van, als tegemoetkoming in de kosten

vorecht: voorrang in de berechting

vrucht (vroicht): zie wrucht

vueste: (vuste): uitstekend gedeelte aan een stamper of hei, waaraan deze door de nokken aan een rad of as wordt opgeheven

vullick: kadaver

waegenschot (waegenschoet, wagenschott): eiken plank

waellfaert: bedevaart

waer (wahr, ware): aandeel in de gemeenschappelijke grond

wande (waende, wandtht, wannde, want): lakense of wollen stof

warck (waerck, warckx, warx, werck): materiaal (als hoeveelheid), karwei

weyn: voer

welle: kant van bevaarbare rivier, waar de schepen liggen om geladen of gelost te worden

wes (wess): tot

wesfals: waarom

wessheer: tot nu toe

wienkoep (wienkoip, wijnkoep, wijncoepe, winkoip): wijn die als bewijs van een gesloten overeenkomst wordt gedronken

wiensleve: houten lepel om wijn uit het vat te scheppen

wijnheer: door de stad uit de schepenen gekozen toezienaar op de stadswijnkelder

wijnputgen: wijnkan

wijnschrader (wijnschrader, wijnschraeder): hij die wijnvaten op- en aflaadt en vervoert

wilner (welner, willner): wijlen

winden, gewonden (gewoinden, gewondenn): ophijsen, opgehesen

winnentouw: hijstouw

wrucht: omheining

wruchten, gewruchtet (gevroicht, gewrocht, gewrochtet): omheinen, afrasteren, omheind, afgerasterd

wrunge: lager, waarop de molenas draait

C. LATIJNSE WOORDEN

actum: gedaan

actum anno, mense, die ut supra et praesentibus iisdem: gedaan in het jaar, in de maand, op de dag als boven en in aanwezigheid van dezelfde personen

ad revocationem, ad revocationen: tot wederopzegging

ad revocationem scabinorum, ad revocationen schabinorum: tot wederopzegging door de schepenen

ad revocationem senatus, ad revocationen senatus: tot wederopzegging door de raad

ad temporus ergo nihil, ad tempus ergo nihil: tijdelijk dus niet

altera: vorige

corpus: lichaam

cum filia: met dochter

cuim socio: met zijn medegezel

cum suis: met de zijnen

de anno: van het jaar

de annis: van de jaren

de hoc anno: van dit jaar

de non evocande: verbod op het onttrekken van personen of zaken aan de gewone rechter en het onderwerpen daarvan aan een andere instantie

Deus in adiutorium nostrum intende: God kom ons te hulp

Domine in virtute tua laetabiteur rex: Heer in Uw goedheid zal de koning zich verheugen

eiusdem anni: dit jaar (deze jaren)

eodem, eodem die: dezelfde dag

ergo hic nihil, ergo hic nihil: dus hier niet

ergo hic nihil pro tempore: dus hier tijdelijk niet

ergo nihil pro tempore: dus tijdelijk niet

ergo vacat: dus afwezig

ergo vacat pro tempore: dus tijdelijk afwezig

et reliqua: en achterstallige schuld

ex gratia: uit goedgunstigheid

ex corpore civitatis: in het belang van de burgerij

ex patrimonio: uit vaderlijk erfgoed

extraordinarie, extraordinarien, extraordinaris, extraordinariss: buitengewoon

facit: maakt

hic: hier

hoc anno: in dit jaar

huius: deze

huius anni: in deze jaren

in loco: in plaats van

intende, prospere, procede et regna: zegen ons voortdurend en regeer

ipsa, ipso: op de dag zelf

ipso die inventionis Sancto Crucis: precies op de naamdag van het Heilig kruis

lector sextae classis, lector sexte classis, lectoris sextae classis, lectoris sexte classis: meester zesde klas

legatum: erfmaking

me presente, me praesente: ik aanwezig zijnde

medico ad revocationem senatus: dokter tot wederopzegging door de raad

nemo: niemand

notat: notitie

officii, officio: ambt, waardigheid

paupertatem: armoede

praeceptor: onderwijzer, leraar

preciom, precium, pretium: loon

presente: aanwezig zijnde

presentibus: aanwezig zijnde

pro alimentacione: tot levensonderhoud

pro eodem labore: voor hetzelfde werk

pro expositis: voor ieder toegankelijk

pro hac vice: voor dit werk

pro illa vice: voor dat werk

pro tempore ergo hic nihil: tijdelijk, dus hier niet

propter paupertatem: wegens armoede

ratione paupertatis: op grond van armoede

sequentia: volgende

stylo veteri: tijdrekening oude stijl

summa (somma) folii, summa folio: optelling van een blad (beide zijden)

summa (somma) lateris: optelling van een blad (een zijde)

summa per se: optelling gelijk aan bovenstaand bedrag

summa (somma) prima, secunda (secunda), tertia, quarta (qwart): eerste, tweede, derde, vierde optelling

summa (somma) summarum (sommorum): optelling van optellingen

summa totalis: totaal generaal van de telling

summa totalis prima, secunda, tertia: eerste, tweede, derde optelling

superplus: totaal van wat er bovenop komt

ut supra, ut supera: zoals boven, eerder gemeld

vacat: is afwezig

vacat hic: staat hier open

vacat hoc anno: in dit jaar niet bezet

vacat pro tempore: tijdelijk niet bezet

valet: is waard

D. VALUTA

De munt waarmee gerekend wordt, is de stadgulden

- 1 gulden: standaard 28 stuiver, maar bij sommige vaste verrekeningen komen afwijkende waarden voor, bijvoorbeeld 28 ½ stuiver
- 15 plak: 1 stuiver
- 1 oort: kwart van meestal stuiver, maar soms ook van gulden of daalder
- 1 Carolus gulden: 20 stuiver
- 1 keizer gulden is een andere benaming voor Carolus gulden
- 1 hoorns gulden: 12 stuiver
- 1 Philips gulden: 23 stuiver
- 1 (Gelderse) rijder gulden: 24 stuiver
- 1 Rijnse gulden: 25 stuiver
- 1 daalder: 1 gulden 2 stuiver
- 1 rijksdaalder: 1 gulden 4 stuiver
- 1 pond: 11 stuiver, soms komt ook voor een waarde van ca. 11,2 stuiver
- 1 witte: 1 stuiver 1 plak
- 1 gosseler: 8 plak
- 1 braspenning: 1 ¼ stuiver
- 1 butgen: 4 plak
- 1 schilling: meestal ruim 8 plak, ook wel eens 7 plak
- 1 goudgulden is normaal gelijk aan 1 stadgulden, maar soms komt ook een waarde van 32, 36 of 45 stuiver voor

verder komen voor:

- 1 dubbele dukaat: 4 ½ gulden
- 1 gouden koningsdaalder: waarde niet kunnen bepalen
- 1 Hollandse daalder: 36 stuiver
- 1 klaaske: 13 plak
- 1 zilveren konings daalder (hetzelfde als 1 Philipsdaalder): aanvankelijk 35 stuiver, ook als 36, 37 en 37 ½ stuiver
- 1 kroon: waarde niet kunnen bepalen
- 1 licht pond: 5,33 stuiver
- 1 nobel: 7 gulden, afgewaardeerd naar 6 ½ gulden
- 1 oud butgen: 12 plak, ook 1 stuiver
- 1 oud schild: varieert van ruim 1 gulden tot 1,7 gulden
- 1 oude dukaat: 5 gulden 10 stuiver
- 1 peertgen of pertken: 1 stuiver 4 ½ plak
- 1 penning: 4 plak
- 1 Philips stuiver: 20,625 plak
- 1 reyaal: 3 ½ stuiver, ook 3 ¾ stuiver
- 1 reyaalken: 2 ½ plak, afgewaardeerd naar 1 ½ plak
- 1 rosenobel: gouden munt, dient als geschenk
- 1 stoter: 2 ½ stuiver
- 1 teston: Portugese zilveren munt van 13 stuiver, afgewaardeerd naar 10 stuiver

Ook komt voor: botergulden (25 stuiver)

E. MATEN EN GEWICHTEN

Bij de maten en gewichten dient men rekening te houden met het feit, dat deze vaak plaatsgebonden zijn

Wijnmaten:

Aam: ca. 125 liter
Anker: $\frac{1}{4}$ aam
Take: 2 kwarten
Kwart: meestal 80 to 100 kwarten per aam
Kan: 1 kwart
Mengel: $\frac{1}{2}$ kwart
Pint: $\frac{1}{2}$ mengel

Biermaten:

Vat: ca. 150 liter
Vaan: 4 kwarten
Kwart: ca. 60 tot 70 kwarten per vat?
Kan: 1 kwart

Overige maten/gewichten (alfabetische opsomming)

Aam: ca. 150 liter
Duim: ca. 2,5 centimeter
El: 0,688 meter
Gang: zoveel als men in één gang of lopen vervoeren kan
Loot: oorspronkelijk van lood vervaardigd gewicht, vroeger een half ons, later 10 gram
Mijl: 5555 meter (een uur gaans)
Molder: ca. 125 liter
Morgen: ca. 0,87 hectare
Pond: 494 gram
Riem (papier): 480 vel
Rist (lei): hoeveelheid leien op hun kant gezet, ter lengte van 8 voet
Schepel: $\frac{1}{4}$ molder
Spint: $\frac{1}{4}$ schepel
Ton (turf): 113 liter
Ton (cement): 60,38 liter
Vadem : ca. $1\frac{3}{4}$ meter
Veense maat: lengte doorgaans 2,50 meter (stok), bestaande uit 266 turven
Vim : 100 tot 104 bossen of schoven, ook wel eens 128
Voet: 10 tot 12 duim